

Відділ освіти Конотопської міської ради Сумської області
Конотопська станція юних туристів

ЗВІТ

*про пішохідний похід
третього ступеня складності*

7 - 12 травня 2018 року

*по Конотопському та Кролевецькому
районах Сумської області*

**за маршрутом: м. Конотоп – с. Кузьки – с. Жолдаки –
с. Новомутин – с. Мутин – с. Божок – с. Спаське –
с. Любитове – с. Озаричі – с. Лисогубівка – с. Вирівка –
м. Конотоп**

Маршрутний лист № 7П/18

Керівник:

Хвостов Ігор Миколайович

м. Конотоп, вул. Клубна, 109/104

тел.: 097-1782369

Заступник керівника:

Малявчик Валерій Володимирович

м. Конотоп, вул. Генерала Тхора, 179

Маршрутно-кваліфікаційна комісія розглянула звіт і вважає, що похід може бути зарахований усім учасникам та керівнику як пішохідний похід 3 ступеня складності.

Голова МКК

м. Конотоп – 2018

Зміст

1. Довідкові відомості про похід	3
2. Оглядова карта маршруту походу	4
3. Відомості про район походу	6
4. Список учасників походу	9
5. Графік руху	10
6. Технічний опис маршруту	12
7. Опис краєзнавчої роботи на маршруті	45
8. Підсумки, висновки, рекомендації	50
9. Перелік використаної літератури	51
10. Додатки	52

У звіті використовуються такі скорочення:

пн., пд.	північ, південь
зх., сх.	захід, схід
год.	година
хв.	хвилина
км	кілометри
м	метри
сmt.	селище міського типу
с.	село
х.	хутір
м.	місто
вул.	вулиця
буд.	будинок
ур.	урочище
р.	річка

ДОВІДКОВІ ВІДОМОСТІ ПРО ПОХІД

<i>Вид туризму:</i>	пішохідний
<i>Категорія:</i>	третій ступінь складності
<i>Район походу:</i>	Конотопський та Кролевецький райони Сумської області
<i>Строки проведення походу:</i>	7 - 12 травня 2018 року
<i>Нитка маршруту:</i>	м. Конотоп (СЮТур) – с. Раки – с. Кузьки – с. Жолдаки – с. Новомутин – с. Мутин – с. Божок – с. Спаське – с. Любитове – с. Присейм'я – с. Озаричі – с. Вирівка – с. Лисогубівка – м. Конотоп (СЮТур)

Довжина активної частини маршруту: 84 км

Тривалість походу: 6 днів
- активна частина подорожі – 5 днів;
- краєзнавча робота – під час активної частини походу

Аварійний та запасний варіанти не розроблялися через те, що маршрут проходить густо населеними районами, з розвинутою сіткою шляхів сполучення

Назва та шифр МКК:

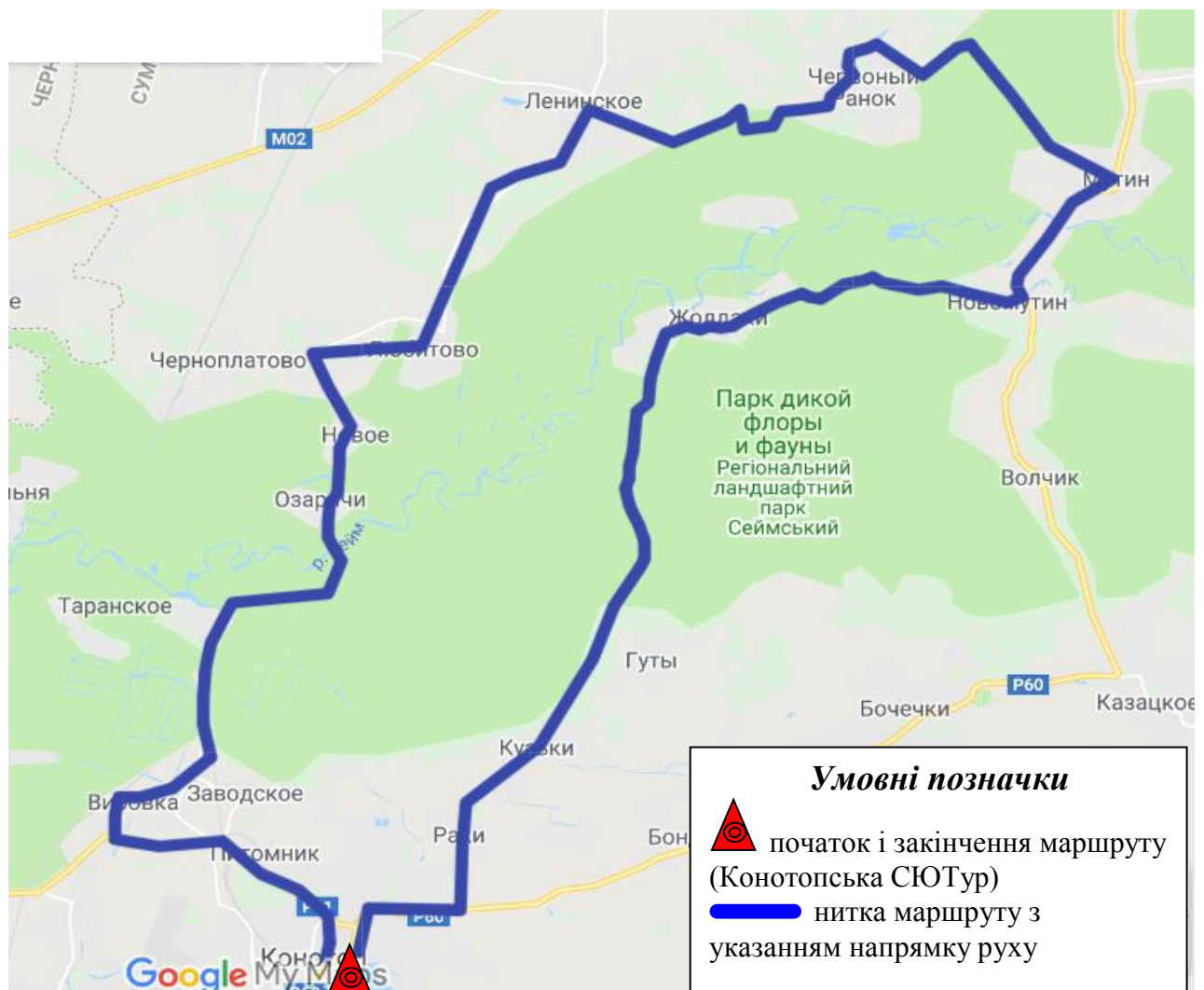
МКК Сумського обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю:

Шифр: 218-00-1Н012000

Адреса: 40007, м. Суми, вул. Серпнева, буд. 14-а

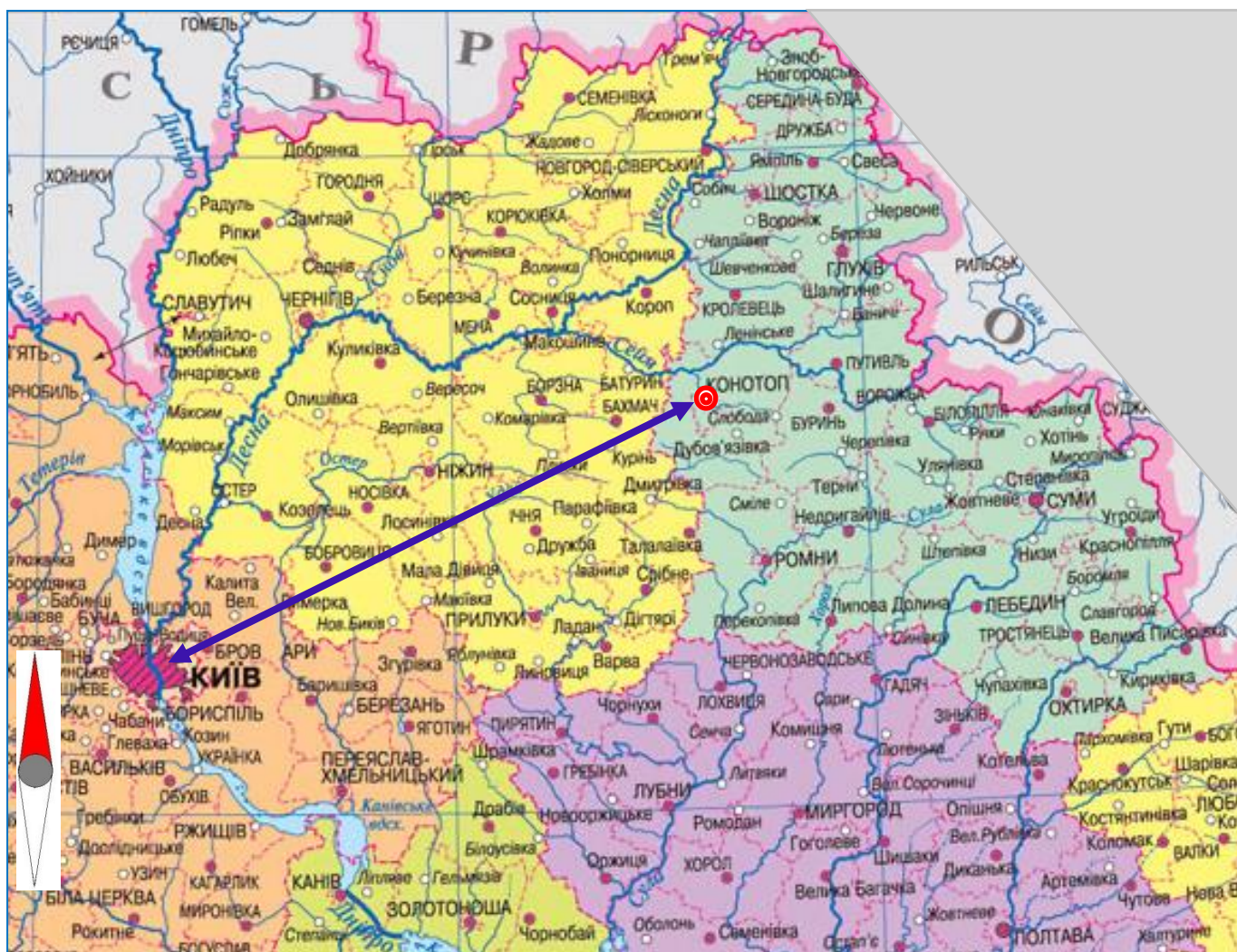
Телефон: 0542-33-11-85

ОГЛЯДОВА КАРТА МАРШРУТУ ПОХОДУ

Масштаб 1:2250

ОГЛЯДОВА КАРТА РАЙОНУ ПОХОДУ

Масштаб 1 : 2000000

Умовні позначки

Шлях під'їзду і від'їзду (від Києва)

Місце початку і завершення походу

ВІДОМОСТІ ПРО РАЙОН ПОХОДУ

Туристичний пішохідний похід третього ступеня складності проходив по Конотопському і Кролевецькому районах Сумської області. Нитка маршруту простягнулася у північно-східній частині Конотопського та у південній частині Кролевецького районів. Маршрут подорожі практично повністю пролягав у зоні мішаних лісів. [7]

Помірно-континентальний клімат території є одним із факторів, що дозволяє здійснювати походи в цій місцевості не тільки влітку, а й восени та весною без особливої спеціальної підготовки. Під час походу стояла переважно тепла погода із змінною хмарністю. Незначні дощі пройшли в середині походу, інколи піднімався сильний вітер; ці погодні умови вносили певні корективи в дії туристів. Весь маршрут пролягав по рівнинній території із незначним розчленуванням рельєфу [8]. Серед його елементів слід виділити яри, балки, річкові долини і тераси, западини-блюдця, які не були виражені значними перепадами висот. Найбільш виражене розчленування рельєфу спостерігалось на кінцевій частині Глухівсько-Кролевецького відроза Середньоруської височини [7].

Гідрографія району походу була представлена в основному невеликими рівнинними річками (Єзуч, Гнилиця) та тимчасовими водотоками, які представлені системами ставків і каналів іригаційного призначення. Тому вони не становили перешкод для руху групи за маршрутом. Велике озеро-став спостерігалось у північній частині маршруту, біля нього група здійснила днювання. Значною мірою маршрут пролягав по заплаві річки Сейм, де зустрічалися стариці, та його надзаплавній терасі [5]. Більша частина заплави Сейму була затоплена повінню, що іноді створювало перешкоди для руху. А ріка Сейм, вздовж якої пролягала третина маршруту, давала свіжість, воду і відпочинок [8].

Рослинність району походу була типовою для зони мішаних лісів і лісостепу – різнотрав'я, а по пониззях, балках, ярах – листяні переліски та чагарники з переважанням верби, вільхи, дикої груші, клену, в'язу, дуба. У північній і центральній частинах маршруту переважали мішані ліси, де головними породами є сосна, дуб, береза, клен, а також заплавні луки із різнотрав'ям. Посадки сосни дуже характерні для першої надзаплавної тераси і під час походу зустрічалися повсякчас [7].

Слід зазначити, що більшість території, по якій пройшла подорож, добре освоєна людьми і становить антропогенні ландшафти – поля, пасовища, сади, посадки, населені пункти, дороги тощо. Тваринний світ району подорожі представлений типовими видами для цієї фізико-географічної зони, проте із-за значної освоєності спостерігати представників фауни доводилося нечасто. В районі походу дуже мало небезпечних тварин, протягом походу вони не зустрічалися взагалі [3]. Зате учасники подорожі мали змогу спостерігати за вужами, ящірками, ховраками, лелеками, чаплями, шуліками, воронами тощо. Представники світу пернатих та риби попадалися на очі туристам найчастіше.

Особливістю походу лісовою та лісостеповою зонами було те, що на жодній стоянці не виникало проблем із дровами. А добре освоєння території та

наявність багатьох населених пунктів дозволяло поповнювати запаси питної води в колодязях, криницях і водогонах.

Похід розпочинається і закінчується у м. Конотоп. Район подорожі заселений досить густо, в ньому добре розвинуті шляхи сполучення та інфраструктура. Група в поході пройшла майже через півтора десятки населених пунктів, серед яких найбільші (окрім міста Конотопа) – села Мутин, Спаське. Маршрут групи проліг здебільшого по ґрунтовим та з твердим покриттям дорогам місцевого значення [6]. Автобусне сполучення по районах організовано добре, практично з будь-якого села, є виїзд на Конотоп, тому не буде проблем у разі аварійного виходу із маршруту. Кінцівка маршруту тягнулася неподалік залізниці, якою можна було скористатися в разі аварійної ситуації. Територія району використовується здебільшого для сільськогосподарського виробництва, тому поля й пасовища є доволі характерними ландшафтами під час походу. Також значні площі лісових масивів використовуються в лісовому господарстві. Учасники походу спостерігали в сільській місцевості також і покинуті будинки, підприємства, що свідчить про загальмований соціально-економічний розвиток району. Почасти було помітно негативний вплив господарської діяльності людини на природне середовище [3].

Говорячи про туристську характеристику району подорожі, слід зазначити, що територія добре освоєна і в цьому аспекті. За останні двадцять років у цьому районі проведено кілька десятків ступеневих і кілька категорійних походів, що частково охоплювали означений маршрут. Можна стверджувати, що район має можливості для проведення пішохідних походів різних ступенів і першої категорії складності [1]. Крім пішохідних походів є варіанти проведення велосипедних, лижних, водних (по річці Сейм) походів, але не вище першої категорії складності, виходячи із характеру рельєфу, клімату, рослинності та освоєності території [2].

На маршруті практично не було серйозних перешкод. Певну складність для пересування та різноманіття привносили розмоклі після дощу лучні ґрунти та піски лісових доріг надзапавної тераси Сейму. Найбільшою перешкодою можна вважати затоплені повеневими водами заплавні луки, по яких туристам довелося пересуватися.

Оскільки територія, якою проходив похід, добре освоєна і досить густо заселена, не було проблем із поповненням запасів продуктів і води, адже в більшості сіл були магазини та інші торгові пункти. Група поповнювала в них запаси хліба, води, інші продукти були припасені зі старту походу [4]. Згадані торгові пункти здебільшого працюють у робочі дні і часи, інколи і у вихідні дні. Але траплялося, що магазини були зачинені з тих причин, що продавці не могли виходити на роботу, а замінити їх у сільській місцевості немає змоги.

Відсутність доступного автомобільного сполучення з-за повені впливала на обмежений асортимент товарів у магазинах та на графік їх роботи. Схожа ситуація спостерігалася і з пунктами зв'язку. У більшості великих сіл вони є, та інколи скористатися їхніми послугами було неможливо. Мобільний зв'язок був постійно, хоча у районах, найбільш віддалених від м. Конотоп та від крупних населених пунктів, покриття нестійке і якість зв'язку страждає.

Район походу в результаті доброго освоєння і густого заселення має значну кількість медичних установ, де можна одержати медичну допомогу. Зокрема, в селах Спаське, Мути́н є фельдшерсько-акушерські пункти. Крім того, в багатьох установах (оздоровчі табори, бази відпочинку, навчальні заклади) працюють медичні працівники, тому за медичною допомогою можна було звернутися і в селах Присейм'я, Новомути́н, Жолдаки, Божок, Вирівка [6].

Район походу не є складним і в плані орієнтування, тому спеціальних підрозділів аварійно-рятувальних служб для допомоги туристам немає. Є звичайні державні служби, які можуть надати допомогу – пожежна, медична, поліція.

Оскільки територія подорожі добре освоєна і заселена, вона має доволі добре розвинену транспортну інфраструктуру і мережу автомобільних доріг. Поблизу нитки маршруту останньої третини походу тягнеться залізниця з кількома станціями. Автобусне сполучення доступне практично в кожному населеному пункті, через які проходив маршрут. Наявність хорошого транспортного сполучення дозволила спеціально не розробляти аварійних виходів з маршруту – за необхідності їх можна було здійснити щодня.

Наш край багатий на історичні, культурні та природні об'єкти. Значна кількість пам'ятників свідчить про героїзм народу в роки Другої світової війни. Майже в кожному населеному пункті є меморіал або пам'ятний знак на честь загиблих захисників і визволителів рідної землі від фашистських загарбників [9]. Поблизу ріки Сейм розташовані мальовничі ландшафти, що використовуються жителями міста як місця відпочинку та оздоровлення. В цих районах є кілька природоохоронних територій, зокрема Мути́нський заказник, Єзуцький заказник тощо. Найбільшою природоохоронною територією Сумської області є регіональний ландшафтний парк «Сеймський», що простягнувся долиною ріки Сейм по чотирьох районах області – Путивльському, Буринському, Конотопському, Кролевецькому. Значна частина маршруту пройшла просторами цього парку [11].

ГРАФІК РУХУ

День в дорозі	Дата	Ділянка маршруту (початковий та кінцевий пункти ділянки)	Пройдений шлях	Чистий ходовий час	Особливості маршруту. Характеристики шляху. Красназвччі об'єкти.
1	07.05. 2018	Конотопська СЮТур – с. Жолдаки	21 км	6 год.	Рух тротуарами і обочинами вздовж асфальтованих доріг. По м. Конотоп – вулицями Депутатська, Лісового, Генерала Тхора, Пушкіна, Інтернатна, Конотопських Партизан. На вул. Пушкіна – міст через річку Єзуч. По району – повз села Раки, Кузьки, Гути. Біля с. Гути – обладнана зона відпочинку на узліссі. Ділянка рівнинна, має слабо розчленований рельєф. Спостерігаються антропогенні, лучні ландшафти. Біля с. Жолдаки – лісовий масив, межа Сеймського регіонального ландшафтного парку. Ріка Сейм.
2	08.05. 2018	Стоянка на західній околиці с. Жолдаки – с. Новомутин	11 км	4 год.	Переважно рівнинна ділянка, переважно ґрунтові (піщані) лісові дороги. Маршрут – переважно сосновим лісом на першій надзаплавній терасі р. Сейм, територією ландшафтного парку «Сеймський». Ріка Сейм, в основному затоплена повінню заплава. Село Новомутин, ДОТ «Зірка».
3	09.05. 2018	Стоянка біля с. Новомутин – с. Божок	12 км	4 год.	Лучні ландшафти біля с. Новомутин на березі старого русла р. Сейм. Великий лісовий масив на схід та на захід від с. Новомутин – частина регіонального ландшафтного парку. Автомобільний міст через р. Сейм (подвійний – через старе русло і через основне). Межа Кролевецького району. Асфальтова дорога до с. Мутин, далі ґрунтова до с. Божок. Антропогенні польові ландшафти, газорозподільний пункт. Крутий і затяжний спуск до с. Божок.
4	10.05. 2018	Стоянка біля озера на околиці с. Божок	Днювання	Днювання	Відпочинок, відновлення. Поточний ремонт спорядження. Ознайомлення з селом – сільрадою, школою, магазинами, спілкування з місцевими жителями. Дослідження озера, його берегів.
5	11.05. 2018	Стоянка на околиці с. Божок – с. Озаричі	23 км	6 год.	Переважно рівнинна поверхня з місцями вираженим яружно-балочним рельєфом. Ґрунтові лучні та лісові дороги чергуються з асфальтованими (останні дві третини денного переходу). Помітний спуск на заплаву р. Сейм.

					Села Спаське (меморіал, церква, клуб в центрі), Любитове, Присейм'я, Нове, Озаричі. Межа Конотопського району (за с. Любитове). Переважно затоплена заплава. Автомобільний знак про неможливість руху дорогою через заплаву, міст через Сейм. Покинутий клуб в с. Озаричі. Ріка Сейм. Сеймський регіональний ландшафтний парк.
6	12.05. 2018	Стоянка біля с. Озаричі – м. Конотоп (СЮТур)	17 км	5 год.	Автомобільний міст через р. Сейм. Залита водою заплава р. Сейм. Асфальтована дорога, почасти затоплена. Міст через р. Єзуч. Село Лисогубівка, лісовий масив, залізниця. Село Вирівка, залізнична станція «Вирівка». В'їзний знак «Конотоп» на асфальтованій трасі Конотоп – Батурин. Вулиці Клубна, Свободи, Парківська. Фініш походу на СЮТур.
Усього: 84 км					

ТЕХНІЧНИЙ ОПИС МАРШРУТУ

Перший день походу
7.05.2018 р. Понеділок.
м. Конотоп (СЮТур) – с. Жолдаки.
Пройдено 21 км
Ходовий час 6 годин.

Погодні умови – тепло, хмарно з проясненнями, вітряно.
Вихід о 10.30 **Отаборилися о 16.30**

Маршрут пролягав здебільшого вулицями міста, міжсільськими та сільськими дорогами.

Збір на Конотопській станції юних туристів (вул. Парківська, 8) відбувся о десятій годині. Близько півгодини пішло на підгонку спорядження, доукомплектацію аптечки та продуктового набору, дооформлення документації, інструктаж. Стали на маршрут о 10.30 (фото 1). Від будівлі СЮТур в північному напрямку 1 км по вул. Депутатській, потім праворуч, на схід трохи більше півкілометра по вул. Лісового, далі ліворуч, на північ півтора кілометри по вул. Генерала Тхора, знову праворуч, на схід 1 км по вул. Пушкіна, далі ліворуч, на північ 1,5 км по вул. Інтернатній, і знову праворуч, на схід близько півкілометра по вул. Конотопських Партизан. Ця ділянка маршруту пролягала міськими вулицями з помірно інтенсивним рухом; група йшла тротуарами або обочинами. На початку вул. Пушкіна по автодорожньому мосту перетнули річку Єзуч. Перший великий привал – після шести кілометрів шляху, біля виїзду з м. Конотоп (фото 2).

Далі шлях туристів пролягає переважно у північному та північно-східному напрямках по дорогах ґрунтових та із неякісним твердим покриттям. Півтора кілометри польової дороги приводять групу в село Раки (фото 3). Далі сильно розбита асфальтована дорога тягнеться селом у північному напрямку, відхиляючись трохи на північний схід. За 2,5 км входимо до села Кузьки (фото 4). Продовжуємо рух центральною вулицею села у північно-східному напрямку. Вийшовши за село і подолавши 3 км, невдовзі туристи опиняються на перехресті доріг. Праворуч – напрямок на село Гути (фото 5), ліворуч – виїзд на луг. При дорозі створено зручне і приємне місце для відпочинку (фото 6), де група здійснює великий привал і обід. Пройдено 13 кілометрів. Дорога досить одноманітна, асфальт невисокої якості і широкі обочини, по яких здебільшого і рухається група (фото 7). В районі села Кузьки почався лісовий масив з переважанням сосни; він тягнеться до самої заплави р. Сейм.

Приблизно о 14.30 знову стаємо на маршрут. Дорога асфальтована, невисокої якості, пролягає переважно між лісовими масивами мішаних або соснових лісів. За 3,5 км спостерігаємо на дорозі місток через іригаційний потік (колишня річечка, іменована в народі Гнилицею) (фото 8). Ще за півкілометра – будинок лісника, поруч – колодязь-журавель (фото 9). Приблизно в цьому місці туристи заходять на територію Сеймського регіонального ландшафтного парку – найбільшої за площею природоохоронної території Сумської області (фото 10).

Напрямок руху надалі набуває практично чітко північного спрямування. Ліс по обидва боки переважно сосновий з незначними домішками листяних дерев. Так група рухається 3,5 км, поки не досягне межі села Жолдаки (фото 11). Лісовий масив тут закінчується, і перед туристами розкинулися заплавні луки ріки Сейм з осередками рослинності. За півкілометра на західній околиці с. Жолдаки туристи знайшли зручне місце неподалік берега ріки (фото 12). Це було не надто просто, адже заплава залита повеневими водами. Дрова можна було знайти у прибережних чагарниках, воду взяли в колодязі, що стоїть в селі за кількесот метрів від стоянки. Весь день стояла тепла (до жаркої) погода, було хмарно з проясненнями, надвечір трохи парило і дув поривчастий вітер. Туристи отаборилися о 16 год. 30 хв. (фото 13). За день пройшли 21 кілометр. Ввечері пішов грозовий дощ, який тривав до півночі.

Фото 1. Перед стартом походу на Конотопській станції юних туристів

Фото 2. Місце першого привалу. Покидаємо Конотоп

Фото 3. Село Раки – перший населений пункт на маршруті

Фото 4. Невдовзі запрошує село Кузьки

Фото 5. Перехрестя за селом Кузьки

Фото 6. Місце приємного відпочинку та обіду

Фото 7. Після привалу і обіду – знову на маршрут. Типоий ландшафт цього дня

Фото 8. Невеличкий потічок, прозваний в народі Гнилицею

Фото 9. Колодязь-журавель біля будинку лісника

Фото 10. Регіональний ландшафтний парк «Сеймський» – найбільша в області природоохоронна територія

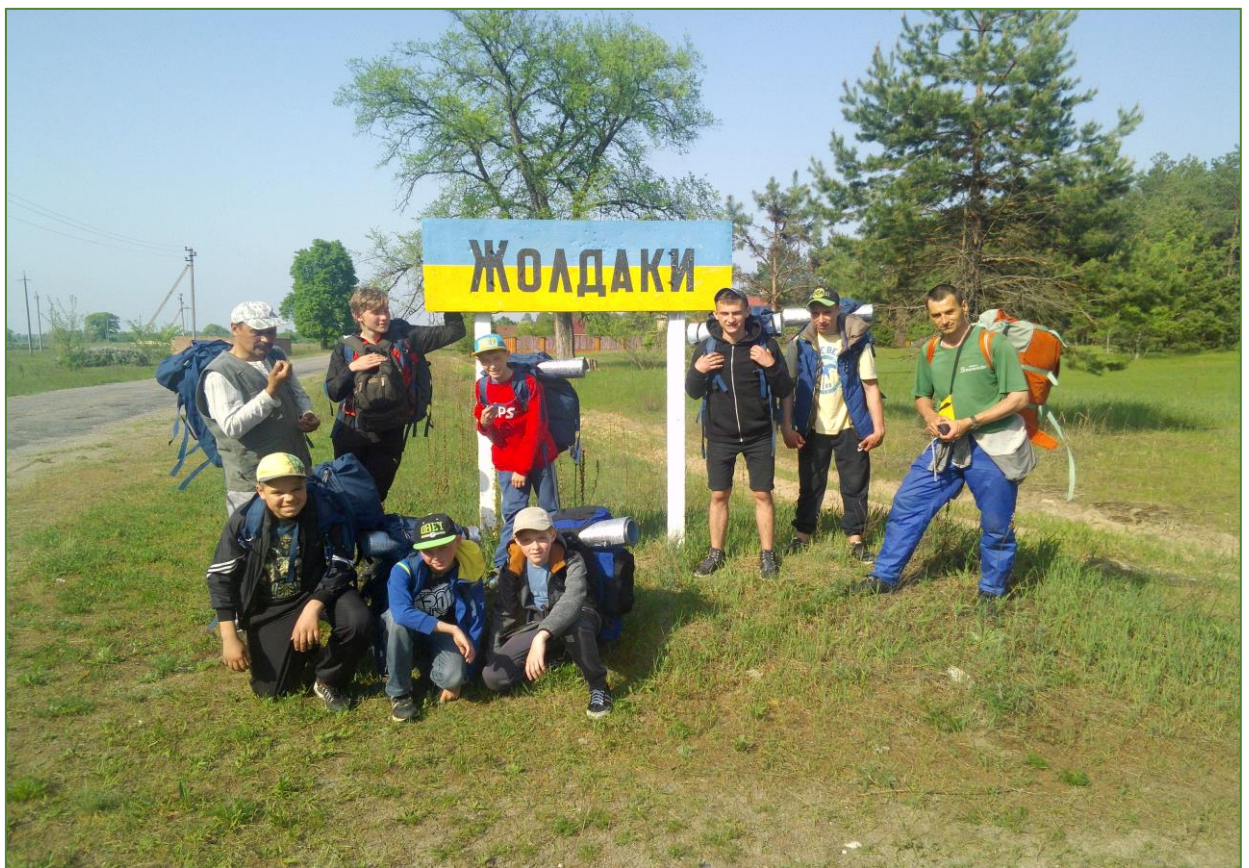

Фото 11. Село Жолдаки – кінцевий пункт на сьогодні

Фото 12. Дісталися берега ріки Сейм

Фото 13. Стоянка на околиці села Жолдаки

Другий день походу
8.05.2018 р. Вівторок.
с. Жолдаки – с. Новомутин.
Пройдено 11 км
Ходовий час 4 год.

Погодні умови – тепло, часом жарко, сонячно, помірний вітер.
Вихід о 10 годині

Отаборилися о 14 годині

Маршрут пролягав ґрунтовою лісовою дорогою переважно з піщаним покриттям через лісовий масив, наприкінці – сільською дорогою з твердим покриттям, перепади висот незначні.

Підйом о восьмій ранку. Дві години на підйом, ранковий туалет, сніданок і зняття табору. Вранці прохолодно, сонячно, росяно. Дуже красивий Сейм та його затоплена заплава спостерігалися просто зі стоянки (фото 14). На маршрут стали о десятій. Приблизно півкілометра пройшли луговою дорогою до центральної асфальтованої вулиці села Жолдаки. В центрі села розташований меморіал загиблим під час Другої світової війни, де згадані полегли жителі с. Жолдаки (фото 15). Відтепер денний маршрут набув чітко визначеного східного напрямку. Група рухається ще 2 км по селу – спочатку асфальтованою, потім ґрунтовою дорогою. Село закінчується досить потужним масивом соснового лісу, куди й веде піщана дорога (фото 16). Ця дорога трохи петляє, інколи заглиблюючись в ліс метрів на 200, інколи підходячи до самого луку, залитого повеневою водою (фото 17). Ліс обабіч дороги переважно сосновий, інколи зустрічаються осика, дуб, липа, дика груша та ін. Досить часто зустрічаються вирубки та висаджений на них молодняк. Денний відрізок маршруту проходить теренами регіонального ландшафтного парку «Сеймський».

Приблизно за 7 кілометрів показуються перші садиби села Новомутин, ґрунтова дорога змінюється неякісним твердим покриттям (фото 18). Цією дорогою група проходить близько 1,5 км і потрапляє на розвилку. Ліворуч – поворот на автомобільний міст через Сейм, що є дорогою на Кролевець, праворуч – асфальтована дорога на Конотоп, прямо – висипана щебенем дорога до села Прилужжя. Біля розвилки розташований магазин, майже навпроти – дитячий оздоровчий табір «Зірка». Перетнувши дорогу на міст, виходимо на тимчасовий берег старого русла ріки Сейм, знаходимо зручний вирівняний майданчик і організовуємо стоянку (фото 19). Дров удосталь у лугових чагарниках, особливо під насипом біля мосту, колодязь з питною водою – близько півкілометра на південь, ближче до центру села. Отаборилися о 14-й годині. За день пройшли 11 км. Післяобідній період запам'ятався дуже сильними поривами вітру, які стихли надвечір. Особливого клопоту туристи зазнали від кровососних комах, яких під час розливу була величезна кількість.

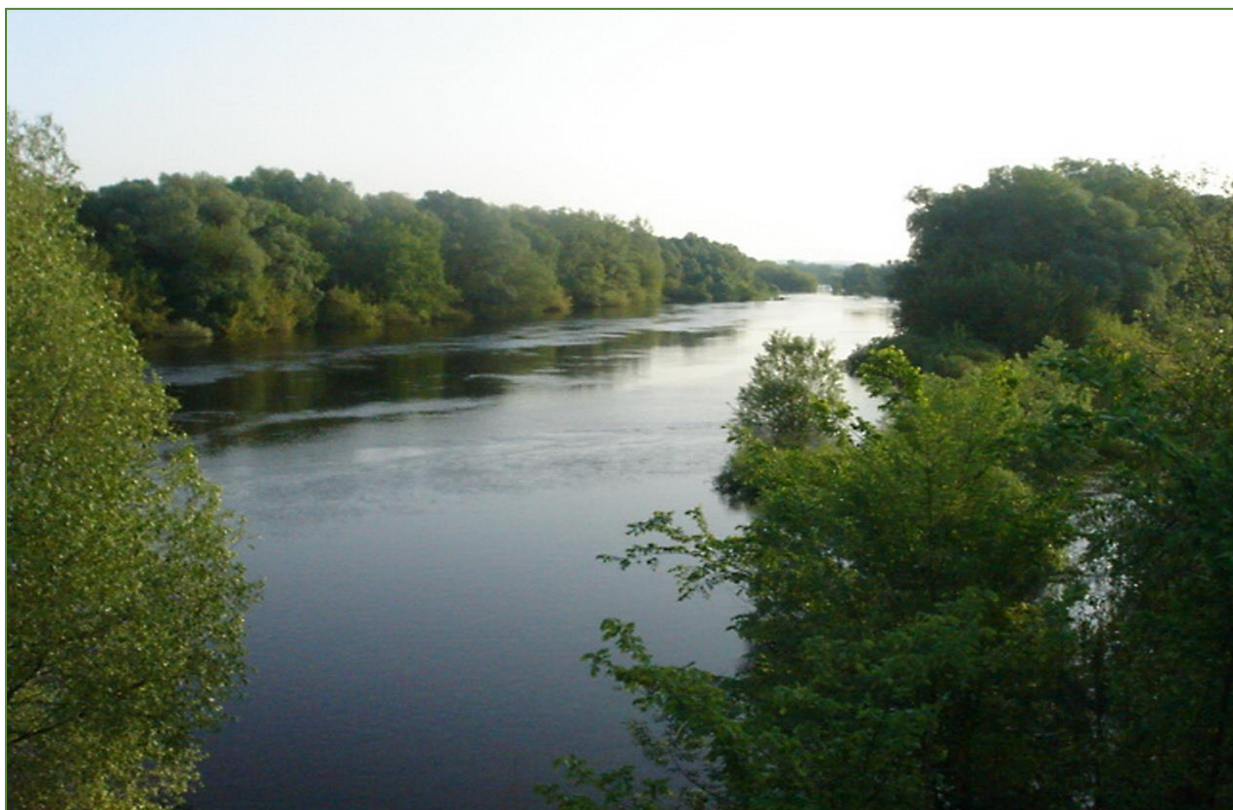

Фото 14. Надзвичайно красивий Сейм у повіні

Фото 15. Меморіал загиблим у Другій світовій війні в центрі с. Жолдаки

Фото 16. Туристи прямують на схід піщаною лісовою дорогою

Фото 17. Іноді дорога підходить до залитої водою заплави

Фото 18. На околиці Новомутина розташований знак регіонального ландшафтного парку

Фото 19. Стоянка в селі Новомутин біля залитого лугу

**Третій день походу
9. 05. 2018 р. Середа.
с. Новомутин – с. Божок.
Пройдено 12 км
Ходовий час 4 години**

**Погодні умови – тепло, жарко, хмарно з проясненнями, вітер слабкий,
ввечері невеликий дощ.**

Вихід о 10 годині

Отаборилися о 14.00

Маршрут пролягав спочатку асфальтованою трасою, потім селом, а здебільшого ґрунтовими польовими дорогами, наприкінці – асфальтованою дорогою в селі. Помітний перепад висот.

Підйом о восьмій ранку. Сьогодні – День Перемоги над фашизмом у Європі під час Другої світової війни. Взаємні вітання. Ранок теплий, сонячний, слабкий вітер. Півтори години туристи снідають, збирають табір, ще півгодини йде на перевірку і підгонку спорядження. Вирушають на маршрут о десятій. В східному та західному напрямках від стоянки розкинулися лісові масиви Сеймського регіонального ландшафтного парку. А група обирає північний напрямок руху. Метрів триста стежинка та залишки тротуару ведуть туристів до мосту через Сейм (фото 20). Тут же – виїзд із села Новомутин (фото 21). Біля мосту асфальтоване покриття дороги стає досить якісним, є відбійники і навіть місцями тротуари, особливо в межах мостових споруд. Оскільки русло р. Сейм в цьому місці роздвоюється, між старим і основним річищами утворюється острів з кілометр завширшки. На ньому – межа Конотопського і Кролевецького районів. Та більшість його тепер залита водою (фото 22). Перейшовши по мосту старе русло, острів, потім основне русло і піднявшись узбіччям асфальтованої дороги із заплави на терасу ріки, група входить в село Мутин. Біля місцевої сільради туристи роблять привал, поповнюють запаси питної води, фотографуються (фото 23). Пройдено 3 км, напрямок руху зберігався переважно північний.

Після великого привалу група рухається далі. Напрямок руху змінюється – стає переважно північно-західним. Ще кілометр дорога йде селом, потім вона змінюється на ґрунтову польову. За селом туристи вийшли за межі регіонального ландшафтного парку. Місцевість має помітний рельєф – дорога повільно піднімається. Ландшафт досить одноманітний – поля, пересічені лісосмугами (фото 24). Стає жарко. Так група рухається 4 км, доки не досягає найпівнічнішої та найвищої (199 м) точки маршруту. Орієнтиром тут слугує газорозподільний пункт, добре помітний на місцевості (фото 25). Біля нього – привал, потім доволі різкий поворот ліворуч, зміна напрямку руху на південно-західний. Польовий ландшафт, однак, не змінюється ще два кілометри, а потім поверхня набуває помітного нахилу вниз. Це починається досить крутий спуск в долину, де розташоване село Божок. Польовий ландшафт змінився на рідколісся, дорога звивиста, ґрунтова. Такий спуск триває близько кілометра, після чого туристи заходять у село.

В селі Божок (колишня назва – Червоний Ранок) група рухається в північному напрямку по поганій асфальтованій або висипаній щебенем дорозі близько кілометра, поки не досягає досить великого озера. На північно-західному березі його було знайдено зручне місце для стоянки. Прибережна рослинність забезпечила дровами, питну воду брали в сільському колодязі за півкілометра від стоянки. Група отаборилася о чотирнадцятій годині. Погода ближче до вечора стала похмурою та задушливою, потім пройшов невеликий дощ.

Фото 20. Стежка-тротуар до мосту через Сейм

Фото 21. Вихід із села Новомутин і міст через Сейм

Фото 22. На острові – між старим і основним руслами р. Сейм

Фото 23. Біля Мутинської сільради

Фото 24. Польові ландшафти між селами Мутин і Божок

Фото 25. Газорозподільний пункт – орієнтир на місцевості

Четвертий день походу

10. 05. 2018 р. Четвер.

Днювання

Погодні умови – тепло, змінна хмарність, ввечері дощ, помірний вітер.

Підйом о восьмій годині ранку. Ранок досить похмурий, помірно теплий. Але швидко сонце розганяє хмари, температура повітря підвищується. Звичайні ранкові приготування займають близько двох годин. Але табір поки що не знімаємо – сьогодні день днявання. Після сніданку туристи займалися відпочинком, відновленням сил, а також дрібним поточним ремонтом спорядження. Згодом прийшов час дослідити озеро та його береги (фото 26), і туристи обійшли цей водний об'єкт навкруги. Насправді це став, штучно створений у 60-х роках минулого століття. Його призначення мало бути переважно господарське, але тепер воно здебільшого рекреаційне – красиві береги, риболовля, приємна вода (фото 27).

По обіді туристи здійснили пізнавальну прогулянку селом. Село відоме із середини XVII століття. До 1922 року і тепер, з 2016 року, воно має назву Божок (фото 28), а в цей проміжок часу звалося Червоний Ранок. Було досить крупним селом, центром сільської ради з населенням до півтори тисячі мешканців. Зараз населення ледве дотягує до п'ятисот душ [10]. Сільській раді с. Божок підпорядковані села Буйвалово, Веселі Гори, Заболотово, Мирне, Неровнино, Миколаєнкове, Свидня. В селі Божок є школа 1-2 ступенів, клуб, фельдшерсько-акушерський пункт. Є також невеликий меморіал на честь загиблих воїнів і партизан під час Другої світової війни. Місцеві жителі, з якими туристи спілкувалися під час прогулянки селом, переповідали, що на території їхньої сільради були знайдені залишки древніх поселень і городищ. Найдавніші артефакти відносяться до епохи неоліту, були тут скіфські городища і поселення часів Київської Русі [9].

Досить цікава і пізнавальна екскурсія селом тривала близько трьох годин і завершилася корисним відвіданням магазину та поповненням запасів питної води в колодязі. Надвечір цього дня пройшов невеликий дощ, але було тепло. Єдине, що перешкоджало насолоджуватися відпочинком і природою – величезна кількість комарів та мошки, особливо біля озера безвітряними вечорами. Обов'язково потрібно було використовувати репеленти, ефективність яких не завжди була відповідною.

Фото 26. Велике озеро на околиці села

Фото 27. Відпочинок туристів на озері

Фото 28. Під час прогулянки селом

**П'ятий день походу
11.05.2018 р. П'ятниця.
с. Божок – с. Озаричі
Пройдено 23 км
Ходовий час 6 годин**

**Погодні умови – тепло, жарко, малохмарно, помірний вітер.
Вихід о 10 годині Отаборилися о 16.00**

Маршрут пролягав полями, заплавними луками та лісопосадками, вздовж асфальтованих доріг районного значання та через кілька сіл.

Підйом о восьмій годині. Традиційні вранішні приготування до походу завершуються за дві години. Погода вранці сонячна, вітер помірний, росяно.

Від стоянки на північному березі озера група рухається спочатку в західному напрямку – по дамбі, а потім через зарослий лісом ярком з потічком на дні близько кілометра. Далі – на південь по асфальтованій сільській дорозі до сільради теж близько кілометра (фото 29). Біля сільради маршрут повертає на захід, і туристи прямують сільською дорогою з твердим покриттям ще кілометра зо три. Обабіч дороги – посадки та переліски, відчутний рельєф. Дорога за околицею села стає ґрунтовою, ландшафт змінюється на польовий з лісосмугами (фото 30). Так туристи проходять 3 км, і маршрут приводить їх у асфальтований провулок села Спаське (раніше Ленінське). Півкілометра провулком – і туристи звертають на південь. Ще півкілометра асфальтованої дороги приводить групу в центр досить крупного села Спаське, де робиться привал біля сільського клубу (фото 31). В центрі туристи знайомляться з меморіалом (фото 32), церквою, магазином. Дізнаємося, що із-за поведі автомобільне сполучення та постачання сильно обмежені, тому свіжого хліба кілька днів немає. Будемо намагатися замінити його сухарями і печивом.

Після перепочинку група стає на маршрут і рухається у південному і південно-західному напрямку вздовж асфальтованої дороги. Спочатку 2 км селом, потім 4 км між сеами. В рельєфі поверхні помітно зниження, обабіч дороги – ліси, лісосмуги та інколи поля (фото 33). На цій ділянці маршруту неподалік села Любитово туристи знову заходять в межі Сеймського регіонального ландшафтного парку. Діставшись села Любитове (фото 34), група повертає на дорогу праворуч, на захід, і в околицях села туристи роблять великий привал з обідом.

Після обіду і перепочинку група відновлює рух вздовж асфальтованої дороги у західному напрямку, і за 3 км приходить у село Присейм'я (фото 35). Саме перед ним – межа Конотопського району. Зайшовши в село, туристи повертають на дорогу, що веде на південь. На дорозі помітили дорожній знак, що сповіщав про неможливість автомобільного руху в цьому напрямку і об'їзд (фото 36). Асфальтована дорога посередньої якості, вздовж якої туристи рухаються після виходу із села Спаське, поволі втрачає абсолютну висоту, спускається до заплави ріки Сейм, ознаки якої стали помітні якраз біля села Присейм'я. Придорожній ландшафт став переважно лучним з рідкісними і невеликими осередками лісу. Два кілометри на південь – село Нове (фото 37).

Ще два кілометри на південь вздовж заплавних, місцями залитих луків – досягли села Озаричі (фото 38). В селі робимо привал, оглядаємо покинутий клуб, невеличкий меморіал (фото 40), в колодязі (фото 39) набираємо питну воду. Потім група проходить півкілометра селом і ще півкілометра за селом по заплаві до мосту через Сейм. Перед мостом туристи звертають праворуч, виходячи на припіднятий сухий майданчик лугу прямо на узбережжі. Це – місце стоянки (фото 41). Воно дуже зручне. Питна вода – в сільському колодязі менш ніж за кілометр від стоянки, дрова є у прибережному лісочку метрів за двісті від табору нижче за течією. Русло ріки Сейм – зовсім поруч, наповнене вщерть повеневими водами. Весь день стояла ясна, тепла, жарка погода із слабким вітром. Туристи отаборилися о 16-й годині, пройшовши 23 км. Ніч була ясна, зоряна і доволі прохолодна.

Фото 29. Біля сільради села Божок

Фото 30. Польові ландшафти між селами Божок і Спаське в Кролевецькому районі

Фото 31. Привал біля клубу села Спаське

Фото 32. Меморіал в центрі села Спаське

Фото 33. Покидаємо найбільше село на маршруті

Фото 34. Околиця села Любитове. Скоро привал і обід

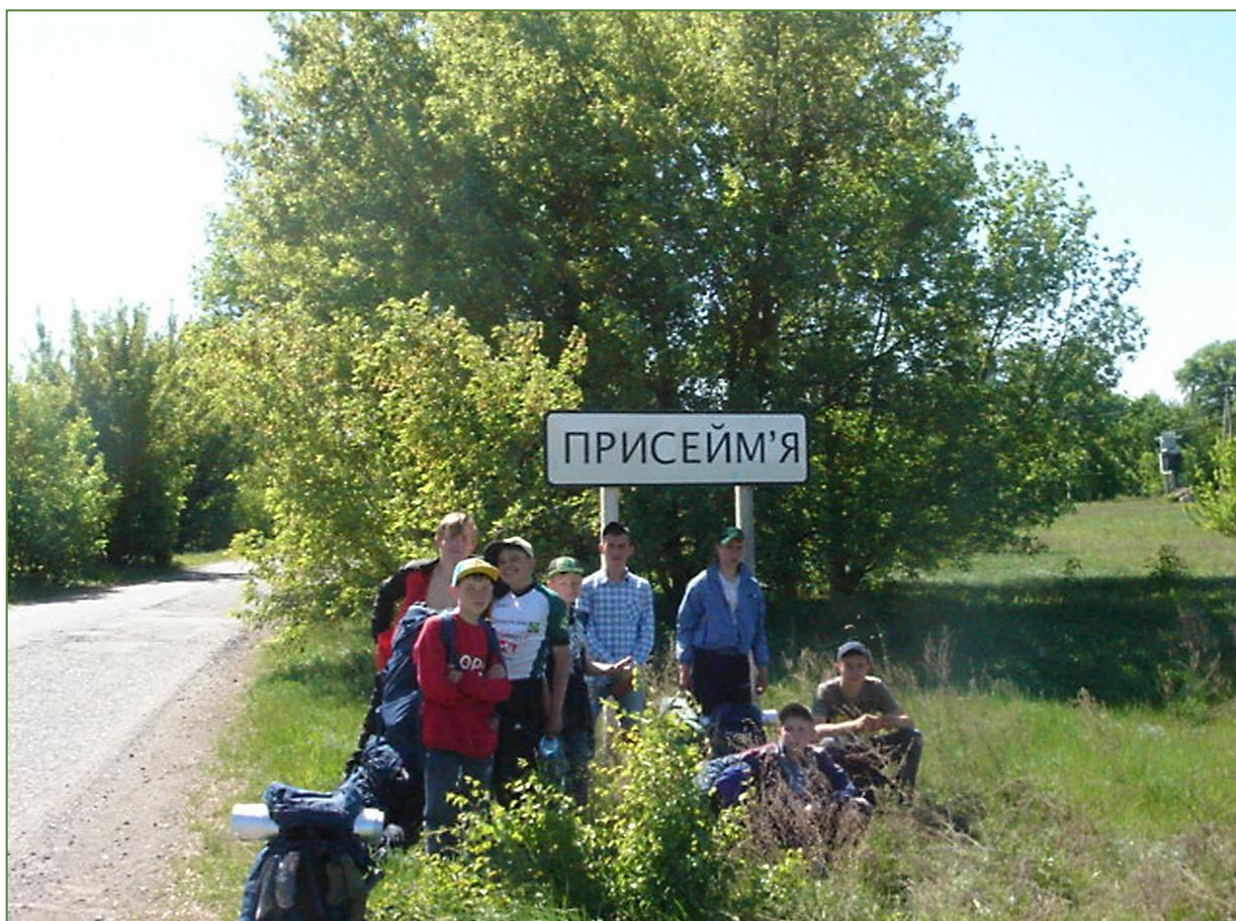

Фото 35. Село Присейм'я вже в Конотопському районі

Фото 36. Далі дорога для транспорту закрита

Фото 37. Невеличке сільце Нове розташоване в межах заплави

Фото 38. Кінцевий пункт денного переходу – село Озаричі

Фото 39. Поповнення запасів питної води у сільському колодязі

Фото 40. Невеличкий сільський меморіал біля покинутого клубу

Фото 41. Стоянка на березі ріки Сейм біля села Озаричі

**Шостий день походу
12. 05. 2018 р. Субота.**

с. Озаричі – м. Конотоп (СЮТур)

Пройдено 17 км

Ходовий час 5 годин

Погодні умови – тепло, малохмарно, помірний вітер.

Вихід о 10 годині

Закінчення маршруту о 15-й годині

Маршрут пролягав заплавними луками та лісопосадками, вздовж асфальтованих доріг районного значання, залізниці міжнародного значення та через кілька сіл.

Підйом о восьмій годині. Традиційні вранішні приготування до походу завершуються за дві години. Погода вранці сонячна, вітер помірний, росяно, доволі прохолодно. Від місця стоянки група повертається на узбіччя асфальтованої дороги просто біля відбійника, що означає початок мосту. Автомобільний міст через ріку Сейм туристи долають по тротуару (фото 42), рухаючись в південному напрямку. Сейм сильно наповнений, вода близько від площини мосту. Через кілометр шляху дорога круто звертає на захід. Перейшовши на лівий берег Сейму, група прямує вздовж асфальтованої дороги, яка простягається по заплаві ріки. Тому ця ділянка дороги переважно залита водою, лише зрідка зустрічаються сухі островці (фото 44). Погода поволі стає теплою, але досить вітряною. Вода на залитих луках не холодна, глибина в середньому складає до 30 см, інколи буває і до півметра (фото 43). Вода прозора, під нею добре видно поверхню траси та луку. Ці обставини створюють додаткові перешкоди для руху, темп сильно уповільнюється. Так туристи проходять 3 кілометри. Під час руху цією ділянкою на заході було добре видно залізничний міст через ріку Сейм; неподалік нього знаходиться залізнична платформа «Ріка Сейм». Поволі поверхня піднімається, дорога стає припіднятою над заплавними луками і сухою, стає видно село Лисогубівку. Дорога повертає на південь і перетинає річку Єзуч, місце впадіння якої в р. Сейм знаходиться неподалік залізничного мосту. Туристи переходять по мосту річку Єзуч (фото 45), проходять кілометр і на околиці Лисогубівки роблять привал.

Після привалу рух групи продовжується у південному і півданно-західному напрямку близько півтора кілометри. За селом Лисогубівка змінюється ландшафт – місцевість стає лісовою (фото 46). Переважно ліси тут хвойні, ґрунт піщаний; це – борова тераса. Скоро група підходить до залізничного переїзду (фото 47), де напрямок руху змінюється. Наступні 5,5 км туристи рухаються у південному і південно-східному напрямках ґрунтовою дорогою вздовж залізничного насипу. Туристи спостерігають зміну ландшафтів – спочатку лісові, потім лучно-болотяні (частина заплави річки Єзуч), далі – антропогенні. Півтори години руху вздовж залізничного полотна приводять групу на залізничну станцію «Вирівка», що знаходиться в одноіменному селі (фото 48). Від станції на південь через посадки веде стежина, яка через кілометр виводить туристів до автомобільної дороги Конотоп – Батурин саме до в'їзного знаку в м. Конотоп (фото 49). Тут почалося місто, і туристи рухаються узбіччями дороги, а потім тротуарами по вулицях Клубна, Свободи, Парківська. Містом проходить 4 км, і о 15-й годині туристи прибувають на Конотопську

станцію юних туристів, звідки шість днів тому і починався похід (фото 50).
Маршрут завершено.

Фото 42. Група перетинає по мосту ріку Сейм

Фото 43. Залиття водою заплава створює перешкоди руху

Фото 44. На залитій дорозі

Фото 45. Автомобільний міст через річку Єзуч

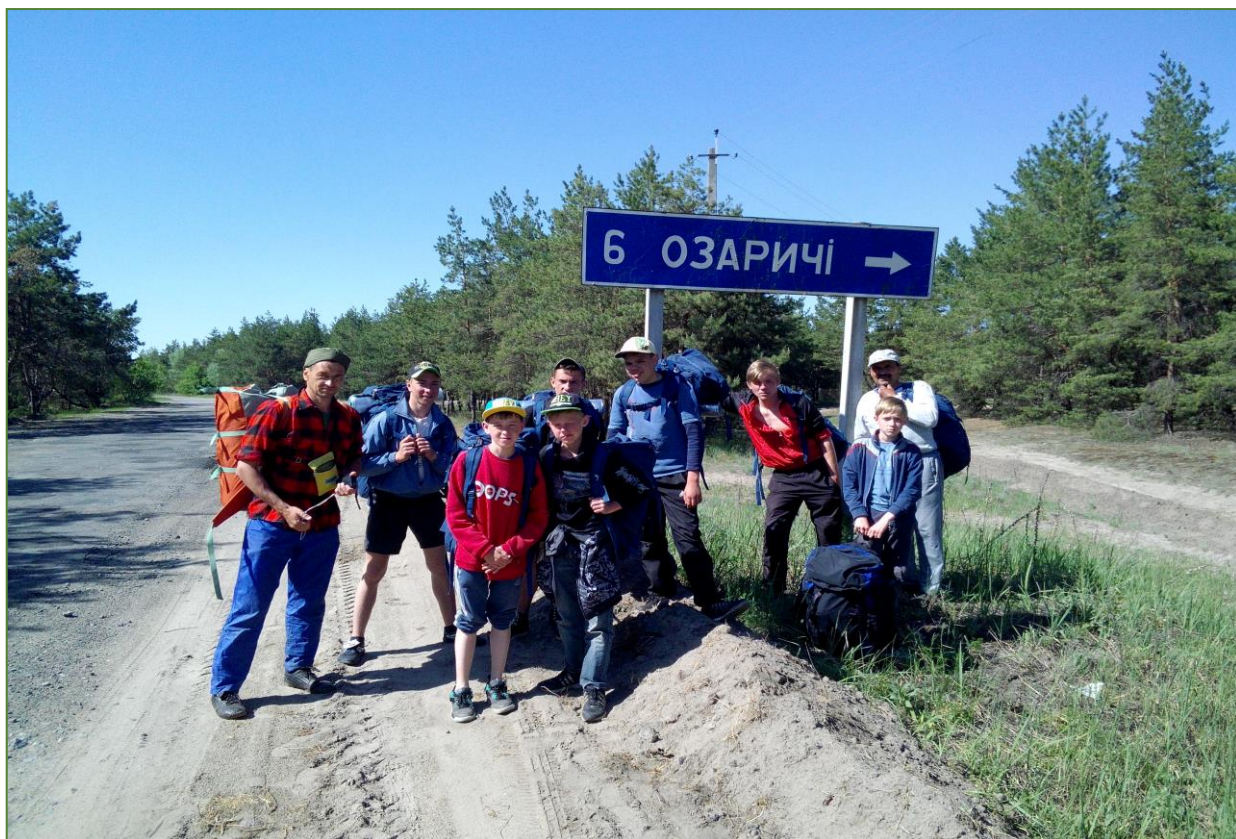

Фото 46. В районі села Лисогубівка ландшафт змінився

Фото 47. Біля залізничного переїзду повертаємо ліворуч

Фото 48. Залізнична станція Вирівка в селі Вирівка

Фото 49. Повернулися до Конотопа. В'їзний знак на трасі Конотоп – Батурин

Фото 50. Фініш походу. Знову на Конотопській СЮТур

ОПИС КРАЄЗНАВЧОЇ РОБОТИ НА МАРШРУТІ

Краєзнавча робота здійснювалась по ходу маршруту. Учасники походу вивчали й досліджували історичні та природні пам'ятки рідного краю. Провідними напрямками краєзнавчої роботи було дослідження меморіалів та пам'ятників на честь воїнів другої світової, а також спостереження за природою найбільшої природоохоронної території Сумщини – регіонального ландшафтного парку «Сеймський».

Єдність, патріотизм і бойовий дух знадобився нашому народу в середині ХХ століття, в роки Другої світової війни. Більшість населених пунктів, через які тягнулася нитка маршруту, мають монументи, меморіали, пам'ятники на честь героїв визвольної війни з фашистськими окупантами [10]. Невеликий пам'ятний знак на честь загиблих у боротьбі з фашистськими окупантами встановлено в селі Кузьки. Він розташований неподалік головної вулиці села під величавими ялинами. Обеліск на честь загиблих воїнів у шістдесятих роках зведено у селі Жолдаки. 2013 року його реконструювали; тепер він має привабливий і урочистий вигляд. Село Мутин Кролевецького району теж не оминули події Другої світової. В центрі села зведені пам'ятники воїнам, що загинули при звільненні села та загиблим на фронтах односілчанам. Також пам'ятники на честь героїв-визволителів і партизан зведені в селі Божок. Меморіал воїнам, що загинули при звільненні села від фашистів та односілчанам, що віддали своє життя у Другій світовій, розташований у центральній частині села Спаське. Невелике село Присейм'я Конотопського району теж має відзнаки другої світової війни – пам'ятник і меморіал, споруджені у 50-х та 70-х роках 20-го століття. В селі Вирівка на честь загиблих у другій світовій відкрито меморіальний комплекс [9]. Пам'ять про подвиг і героїзм воїнів, патріотизм людей не повинна вмерти у серцях сучасників.

Надзвичайно цікаві були також природничі спостереження. Значна частина маршруту протяглася красивими і часом неповторними ландшафтами регіонального ландшафтного парку «Сеймський» [11]. Ця найбільша за площею природоохоронна територія Сумської області була створена у 1995 році на базі кількох заказників та пам'яток природи місцевого значення, які досі є її складовими частинами. Загальна площа парку – 98,8 тисяч га, заповідна зона, де діє режим максимального обмеження використання природних ресурсів, складає 1,7 тисяч га. Всі інші зони парку можуть використовуватися для відпочинку, оздоровлення, туризму. Тепер налічується чотирнадцять особливих природоохоронних об'єктів у межах регіонального ландшафтного парку (РЛП). Через деякі з них пролягав маршрут походу, зокрема – ландшафтний заказник «Єзуцький», біосферний заказник «Мутинський», орнітологічний заказник «Озаричанський». У жовтні 2016 року Сеймський РЛП став комунальним підприємством Сумської обласної ради, що повинно розширити можливості захисту довкілля і охорони природних компонентів на його території. Загалом територія парку простяглася чотирма районами Сумської області – Путивльським, Буринським, Конотопським, Кролевецьким (мал. 1).

Функціональне зонування РЛП

Малюнок 1. Межі регіонального ландшафтного парку «Сеймський»

На території парку мешкає велика кількість рідкісних тварин, а пам'ятки історії та архітектури вражають. У тваринному світі переважають тварини водно-болотного комплексу, серед рослин зустрічаються види, занесені до червоної книги України. Зокрема, туристи спостерігали сірих чапель, колонія яких, одна з найкрупніших на Лівобережжі, розташовується в межах Сеймського РЛП.

Фото 51. Сеймський регіональний ландшафтний заказник

Особливістю тваринного світу парку можна вважати лісових велетнів зубрів, які були завезені і акліматизовані у Мутинському заказнику в 1985 році. Зараз стадо налічує від 40 до 50 голів і є одним з найбільших в Україні [11]. Туристи спостерігали великі лісові масиви, надзаплавні тераси, лучні простори, болота і стариці, велику ріку Сейм. Значна кількість рослин і тварин була помічена під час походу. Це хвойні та листяні дерева, чагарники підліску та прибережних заростів, лучне різнотрав'я, велика кількість птахів і риби, безліч комах, які інколи надокучали. Та все ж вони – частина природи. В цьому - краєзнавча мета та виховне значення походу.

Фото 52 – 61
Спостереження за
природою у заказнику

Звіт про пішохідний похід третього ступеню було презентовано на підсумковій конференції обласного етапу Всеукраїнських змагань зі спортивних туристських походів учнівської та студентської молоді, що проходила у СОЦПО та РТМ 1-2 грудня 2018 року.

Команда Конотопської станції юних туристів стала лауреатом конференції (фото 62, 63).

Фото 62, 63. Підсумкова конференція

ПІДСУМКИ, ВИСНОВКИ, РЕКОМЕНДАЦІЇ

Пішохідний туристичний похід 3-го ступеня складності за маршрутом Конотоп – Раки – Кузьки – Жолдаки – Новомути – Мути́н – Божок – Спаське – Любитове – Присейм'я – Нове – Озаричі – Лисогубівка – Вирівка – Конотоп відбувся у встановлені строки. Запланований маршрут протяжністю 84 км було пройдено всією групою в повному складі без відхилень від попереднього плану. Маршрут пролягав рівнинною територією із слабо- та середньо- розчленованим рельєфом лісостеповою та лісовою природними зонами, доволі добре освоєною територією. Найбільші труднощі в поході викликали холодні ночі, дощі, подолання піщаних ґрунтів у соснових лісах, перезволожених і залитих повеневи́ми водами ділянок лу́гу, а ще – кровососні комахи, що особливо дошкуляли на деяких стоянках і привалах (тому необхідно мати засоби боротьби з комахами).

Як базовий картографічний матеріал було використано військово-топографічну карту з градусною і кілометровою сітками масштабом 1:100000 [13]. Картографічний матеріал в основному відповідав дійсності. Найточніше відстані на карті та на місцевості співпадали по основних автодорогах міжміського та районного значення. Відстані на польових, лісових та лучних ділянках маршруту на карті, що використовувала група в поході, були трохи стиснуті, і на місцевості туристи долали маршрут на 5-7% довший, ніж розрахований по карті. Тому рекомендується мати карти не лише масштабу близького до 1:100000, а й крупніші, наприклад масштабу 1:50000 [5]. Такі карти можуть дати більш детальну інформацію про різні ділянки подорожі. Крім того, рекомендується також використовувати карту дрібнішого масштабу, наприклад 1:400000, – для кращої оглядовості усього маршруту, а також туристські карти і картосхеми, де можна знайти певну інформацію про ті чи інші об'єкти. Подібні картографічні матеріали були вивчені групою. Наявний картографічний матеріал давав достатню інформацію про рельєф, рослинність, гідрографію, антропогенне освоєння території.

У нашій місцевості найбільш сприятливий період для походів з кінця весни до середини осені. Але походи тут можливі майже цілорічно – і пішохідні, і лижні, і велосипедні. Рівнинний район, добре освоєна територія, розвинута мережа доріг дає можливість подорожувати у будь-яку пору року. Але, звичайно, специфіка походів у холодний або занадто вологий періоди року має обов'язково враховуватися. Крім того, у холодний період року для ночівлі можна (за попередньою домовленістю) використовувати приміщення навчальних та інших державних закладів.

Конотопський та Кролевецький райони досить привабливі у сенсі краєзнавчих спостережень і досліджень. На території районів є залишки поселень давньої людини, кургани і городища, що нині виражені в рельєфі або особливою рослинністю, цікаві природні об'єкти, пам'ятки козацької доби та бурхливих подій ХХ століття, зокрема Другої світової війни [10]. Особливістю названих районів є те, що на їх територіях вздовж долини великої річки розташований регіональний ландшафтний парк «Сеймський», що являється найбільшим на Сумщині природоохоронним об'єктом [11]. Тому в наявності широкий спектр краєзнавчої роботи, історичних, етнографічних досліджень

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бойко О. Д. Історія України – К.: «Академвидав», 2006.
2. Заставний Ф.Д. Географія України: навчальний посібник у 2-х кн. Ред. М.П. Порцей. – Львів: Світ, 1994. – 472 с.
3. Інструкція проведення туристських подорожей з учнівською та студентською молоддю України.- Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді - К.: 2015.
4. Історія міст і сіл Української РСР. Сумська область – К: Головна редакція Української радянської енциклопедії, 1980.
5. Леонтьєва Г. Г., В. О. Тюленева. Географія Сумської області – Суми: «Козацький вал», 1997.
6. Питание в туристических путешествиях - М.: ФИС, 1986.
7. Правила змагань зі спортивного туризму. Федерація спортивного туризму України -К.: 2008.
8. Сумська обласна державна адміністрація. Департамент екології та охорони природних ресурсів. Сеймський регіональний ландшафтний парк – Суми, 2018.
9. Топографическая карта. Сумская область - К.: 2003.
10. Туристская карта. Сумская область - М.: ГУГК, 1983.
11. Туристу о природе - М.: ФИС, 1986.
12. <https://avtobus.in.ua>
13. <https://maps.visicom.ua>

ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1

Маршрут походу пролягав територіями добре освоєними і заселеними з досить густою мережею транспортних шляхів і розвинутим транспортним сполученням. Зокрема, друга частина маршруту тягнулася неподалік залізничної гілки Київ – Москва, якою рухаються приміські та регіональні поїзди. Станції Мельня, Алтиновка, Присеймів'я були в межах 3 – 5 км від маршруту, а станції Ріка Сейм і Вирівка були зовсім поруч. Досить інтенсивний в районі походу і рух приміського і міжміського автобусного транспорту. Автобусне сполучення досить регулярне, скористатися ним за необхідністю не викликає ніяких проблем.

Розклад руху регіональних електропотягів:

Київ – Шостка: Конотоп (19 год. 30 хв.), Кролевець (20 год. 06 хв.);

Фастів – Зернове: Конотоп (20 год. 45 хв.), Кролевець (21 год. 28 хв.);

Шостка – Київ: Кролевець (02 год. 32 хв.), Конотоп (03 год. 25 хв.);

Зернове – Київ: Кролевець (07 год. 45 хв.), Конотоп (08 год. 23 хв.);

Розклад руху приміських електропотягів:

Конотоп – Зернове: Конотоп (08 год. 40 хв.), Вирівка (08 год. 51 хв.), Ріка Сейм (08 год. 58 хв.), Мельня (09 год. 05 хв.), Присеймів'я (09 год. 11 хв.), Алтинівка (09 год. 17 хв.), Кролевець (09 год. 34 хв.);

Конотоп – Зернове: Конотоп (13 год. 34 хв.), Вирівка (13 год. 45 хв.), Ріка Сейм (13 год. 52 хв.), Мельня (13 год. 58 хв.), Присеймів'я (14 год. 04 хв.), Алтинівка (14 год. 10 хв.), Кролевець (14 год. 28 хв.);

Конотоп – Зернове: Конотоп (17 год. 40 хв.), Вирівка (17 год. 51 хв.), Ріка Сейм (17 год. 58 хв.), Мельня (18 год. 05 хв.), Присеймів'я (18 год. 10 хв.), Алтинівка (18 год. 16 хв.), Кролевець (18 год. 34 хв.);

Зернове – Конотоп: Кролевець (06 год. 07 хв.), Алтинівка (06 год. 24 хв.), Присеймів'я (06 год. 29 хв.), Мельня (06 год. 36 хв.), Ріка Сейм (06 год. 42 хв.), Вирівка (06 год. 50 хв.), Конотоп (06 год. 57 хв.);

Зернове – Конотоп: Кролевець (16 год. 10 хв.), Алтинівка (16 год. 27 хв.), Присеймів'я (16 год. 32 хв.), Мельня (16 год. 39 хв.), Ріка Сейм (16 год. 45 хв.), Вирівка (16 год. 53 хв.), Конотоп (17 год. 00 хв.);

Зернове – Конотоп: Кролевець (18 год. 05 хв.), Алтинівка (18 год. 22 хв.), Присеймів'я (18 год. 27 хв.), Мельня (18 год. 34 хв.), Ріка Сейм (18 год. 40 хв.), Вирівка (18 год. 48 хв.), Конотоп (18 год. 55 хв.).

Розклад руху автобусного транспорту в районі походу [12]:

Жолдаки – Конотоп (через Кузьки, Раки) – 6 год. 50 хв.; 13 год. 30 хв.; 18 год. 50 хв.;

Гути – Конотоп (через Кузьки, Раки) – 7 год. 20 хв.; 15 год. 30 хв.;

Кролевець – Конотоп (через Мути́н, Новомути́н) – 07 год. 30 хв.; 11 год. 30 хв.; 14 год. 45 хв.; 18 год. 45 хв. ;

Кролевець – Конотоп (через Лисогубівку, Озаричі, Присейм'я, Спаське) – 06 год. 50 хв.; 12 год. 30 хв.; 18 год. 00 хв.;

Кролевець – Божок – 06 год. 05 хв.; 12 год. 10 хв.; 19 год. 45 хв. ;

Конотоп – Кролевець (через Новомути́н, Мути́н) – 06 год. 00 хв.; 09 год. 45 хв.; 17 год. 30 хв. ;

Конотоп – Кролевець (через Лисогубівку, Озаричі, Присейм'я, Спаське) – 05 год. 20 хв.; 10 год. 40 хв.; 16 год. 00 хв.;

Конотоп – Мельня (через Лисогубівку, Озаричі) – 05 год. 55 хв.; 10 год. 00 хв.; 12 год. 50 хв.; 17 год. 05 хв.

Крім наведеного розкладу існує кілька автобусних маршрутів міжміського сполучення (Короп – Конотоп, Харків – Кролевець), які теж можна використати в разі потреби. Влітку існує також кілька додаткових рейсів до сіл Новомути́н і Жолдаки як до основних місць відпочинку конотопчан.

До тексту звіту додаються робоча карта походу, маршрутний лист походу, а також електронний варіант звіту про похід.

МАРШРУТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

ЕЛЕКТРОННА ВЕРСІЯ ЗВІТУ

РОБОЧА КАРТА

МАСШТАБ 1:100000

Умовні позначки

початок і закінчення маршруту (Конотопська СЮТур);

місця ночівель;

нитка маршруту з указанням напрямку руху;

8.05.2018 дати старту, ночівель, фінішу;

Ф 1-50 місця фотографувань і порядковий номер фотоматеріалу;

***** цікавий, незвичайний, краєзнавчий об'єкт.